

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quis possit Jure Delegationis absolvere à reservatis? paragr. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

4. Quando Superior Regularis irrationabiliter petitam licentiam pro suo subdito denegat, qua ratione Confessarius pro illa vice adhuc possit poenitentem absolvere, dictum est supra; *a* Quod certe non invenio in Superioribus non Regularibus.

5. Illud autem hic est maximè inculcandum Superioribus, quibuscunque, ne, quando ab ipsis postulatur dicta licentia, interrogationes illas superaddant, quibus petant à Confessario, an in peccatum poenitentis sit talis ratio, an in talibus circumstantiis, an commissum à Laico, an à Sacerdote, an cum complice, vel sine illo, &c. hæc enim, ob periculum prodendi poenitentem, neque ipse exposcere, nec licitè explicare Confessarius potest. Lege Quintanad. *b*

6. Denique sciscitabitur à me Confessarius Ordinarius, an ipse obligetur sumere onus poenitentis adeundi Superiorem, ut impetret facultatem absolvendi dictum poenitentem à peccato reservato? Respondeo, Hac de re nos satis egisse libro 3. Methodi & Confessionis.

b Quintanad. de poen. sing. 12. n. 9. & sing. 13. nu. 7. c. Lib. 3. Method. Confess. c. 5. §. 4. nu. pref. 17.

CAPUT IX.

Agimus in Universum de Absolutione à reservatis Jure Delegationis.

§. I.

Quis possit Jure Delegationis absolvere à reservatis.

1. **V**No verbo, is potest, qui legitime eam Delegationem habet: verum id latiore indiget explanatione:

2. Dixi superius, & nunc suo loco confirmo, non eo ipso, quod, quis deputatur ad Confessiones excipiendas, habere licentiam, seu delegationem absolvendi à reservatis: Immo, si Prælati tibi concessit Approbationem audiendi Confessiones, & absolvendi à reservatis per annum unum, quo elapso, iterum concederet approbationem Confessiones audiendi, non intelligeretur reconcedere potestatem absolvendi à refer-

vatis, ut notat Bordonus. *d* Debet ergo e- *d* Bord. n. 1. *fol. 39. n. 1.* jusmodi licentia esse expressa, ita ut, nec satis sit, si Superior tibi facultatem concedat eligendi Confessarium, quem velis, ut definitur Bonifacius & hac de re loquens, c. Bonifacius quia, inquit, in Generali Concessione non veniunt ea, quæ non esset quis verosimiliter concessurus. Lege Suarium, f. & f. Suar. de Coriolanum, Contra verò, si Prælati tibi concedat posse absolvere reservata, intelligitur concedere, posse absolvere, etiam non reservata, & te approbat ad excipiendas Confessiones: quia, qui vult consequens, vult etiam antecedens, seu id, sine quo aliud esse non potest, ut docet Pellizarius, g.

Si autem licentia sit ad certum genus peccati, vel ad certum tempus (ut fit in Bulla Cruciatæ) sub certa forma, vel simili quapiam restrictione, non posse ulterius ad alia peccata, vel ad aliud tempus, &c. extendi, palam est.

3. Licentiam absolvendi reservata concessam ad annum: v. gr. Die 21. Decembris, 1642. durare usque ad Diem 23. Decembris, sequentis anni 1643. docet Pellizarius, h quia *h* Pelliz. c. n. 130. *Die termini non computatur in terminum*, additque, ita judicasse Doctores recentiores.

Verum penes horum Doctorum sit ejusmodi dicti fides. Nam ceterum hæc, de qua agimus, est collatio jurisdictionis, quæ æquiparatur Donationi. In Donationibus autem non video, quo modo dies termini non computetur in terminum. Si enim mihi domus, seu commodes, seu loces ad annum usum tuæ domus, finitur donatio, seu locatio de momento ad momentum, ita testante ipsa praxi. Hæc mea doctrina latè confirmatur ex iis, quæ adducit Merolla i explicans illud pronunciatum: *Dies termini non computatur in terminum*. Et de traditione jurisdictionis ad absolvendum per Bullam Cruciatæ, ita supponunt communiter Doctores, h dicentes, eam durare præcisè, vel à Publicatione ad Publicationem, vel ad annum naturalem, &c. sine additione aliorum duorum dierum, &c.

4. Si delegans dicat: *Do tibi Confessario omnem meam auctoritatem*, non confertur tibi ulla potestas circa reservata, ut notat Coriolanus, l quia sub tanta generalitate l. c.

non veniunt ea, quæ speciali indigent concessione, qualis est potestas pro reservatis. At si dicat *Do omnes casus, seu concedo, ut ab omnibus casibus possis absolvere*, inclinatur conferri potestatem in reservata idem Coriolanus; id enim videtur significare illud (omnes) si quidem, qui totum dat, nihil excludit: Non ita in formula præcedente, in qua nullo modo facta est mentio, *nec casuum, nec omnium casuum*.

5. Si Pontifex Summus dicat; *Concedo tibi, ut possis absolvere ab omnibus casibus mihi reservatis*, potes absolvere, etiam ab illis, quos Pontifex perpetuo delegavit Episcopis, si enim jam sunt, & remanent Pontificii, ut supra cap. 6. §. 1. dictum est. Si idem Pontifex, propter magnam autoritatem, quam supra Episcopos habet, dicat, *Do tibi potestatem absolvendi casus Episcopo reservatos*, probabile est, te non posse absolvere casus prædictos, quia ii, ut jam dictum est, non sunt reservati Episcopo, sed Pontifici, & solum sunt Episcopo delegati. Verum probabile etiam est, te posse absolvere, quia propter delegationem factam perpetuam Episcopali dignitati, jam possunt dici aliquo tandem modo casus Episcopales, & casus Episcopo reservati, ut item dicam a inferius, posse probabiliter ex vi Bullæ Cruciatæ. Quod si Pontifex dicat, *Concedo tibi potestatem absolvendi ab omnibus casibus, quos potest absolvere Episcopus*, tunc profecto; multo probabilius, poteris absolvere prædictos casus Episcopis perpetuo concessos eos enim jam potest, licet per delegationem; & quidem perpetuam, Episcopus absolvere.

6. Idem dic, si ipse Episcopo dicat, *Do tibi, ut possis absolvere A casibus, & Censuris à quibus ego possum absolvere, vel, à casibus, & Censuris Episcopalis, vel, ab omnibus meis casibus, & Censuris*: potes enim absolvere à prædictis, quia jam ab his potest absolvere Episcopus, & propter jurisdictionem ordinariam, quam in illa habuit à Tridentino, ut diximus, aliquo tandem modo, sunt Episcopales, & Episcopo reservati. Idem erit, si dicat, *à Casibus, & Censuris mihi reservatis*, jam enim ob dictam delegationem, sicuti illi possunt dici aliquo modo Episcopales, ita Episcopo reservati, & sic docet, loquens de abortu scortus animati Bauci b 88 p. 6 in selectis questionibus. De hæresi vide li-

mitationem Tridentini sess. 24. cap. 6. de Reformatione.

7. At si dicat idem Episcopus, *Do tibi omnes casus, quos mihi reservatis*; certè non poteris à prædictis, quia illos non sibi reservavit Episcopus, sed Pontifex, licet deinde eos Episcopo concesserit.

8. Si quicumque delegans dicat, *Concedo tibi, ut possis omnes casus reservatos etiam futuros absolvere*, poteris absolvere à futuris, quos reservabit ille idem, qui tibi hoc concessit, non verò, quæ successor ejus reservabit, quia par in parem potestatem non habet, unde non potest ligare manus successoris, ut is non possit reservare, quæ velit, Ita Pellizari. c

c Pelliz. k.

9. Si tibi quis concedit absolute omnes casus reservatos, & deinde per aliam formulam strictiorem, concedat limitatè, potes omnes absolute, ut habet ibidem Pellizarius, d quia d Pelliz strictior concessio non est revocatio Prioris ibi. n. 132. concessionis, ergo adhuc remanet. Excipe, nisi strictior contineat aliqua forte verba priorem implicite revocantia.

10. Si Nuntium mittas ad Prælatum, ut det tibi facultatem ad reservata, is autem eodem Nuntio dicat, se concedere: tu validè absolveres, etiam si tibi concessio non fuerit manifestata. Ratio ducitur ex doctrina Sanchez, e e Sanchez docentis, prodesse privilegiato privilegium l. 3. matr. illi concessum, si obtentum est, non motu disp. 36. proprio concedentis sed ad petitionem seu ad instantiam Nuntii, vel Procuratoris, missi à dicto privilegiato, & ipsi Nuntio manifestatum, licet nondum manifestatum ipsi privilegiato: ita ergo in casu nostro; sed de hoc aliquando latius dicemus mox à n. 18.

11. Si dicat Episcopus, vel Prælatus Regularis, *Concedo tibi facultatem absolvendi à casibus reservatis*, non intelligitur ab excommunicationibus; nec, si concedat potestatem absolvendi ab excommunicationibus, intelligitur data potestas in casus reservatos. Ratio est, quia hæc sunt diversæ potestates, & una ab altera non dependet; nam potestas excommunicationis absolvendi, etiam in foro interno tantum, potest concedi cuicumque Clerico in Minoribus: cum potestas absolvendi à casibus solum Sacerdotibus concedi possit. At verò, si Summus Pontifex concedat casus suos alicui, intelligi etiam excommunicationis: §. 1. nu. 5. nes satis diximus f supra, & iterum dicitur g Infra c. 10. nu. 6. infra g

12. Denique hic superest magis, ac magis declarandum, quomodo interpretanda sint ejusmodi concessionis absolventi à reservatis. Id quod, ut planius habeas, sequentem titulum præmittamus.

Concessio absolventi, largè, an strictè interpretanda?

13. Præmittenda hic est resolutio illius celeberrimæ quæstionis, an potestas absolventi à reservatis sit largè, an strictè interpretanda? Et a Sanc. lib. 8. matr. d. 2. n. 1. & apud Bar. de Bull. Cruc. p. 1. tr. 1. c. 5. n. 6. quidem omnes conveniunt ordinariam potestatem absolventi à reservatis, quam habent Superiores, de quibus in cap. præcedente diximus, esse interpretandam largè, quia omnis potestas dispensandi in legibus, qualis est etiam potestas absolventi à reservatis, cum respiciat Communitatem, cui utile est habere, ad quem recurrant subditi, largè est interpretationis; licet ipsa actualis dispensatio, quia vulnerat jus commune. (*Dispensatio enim est concessio, ut non servetur aliqua lex*) debeat strictè interpretari.

14. Quæstio igitur est solum de potestate delegata; utrum scilicet potestas, quam Episcopus mihi dat, ut absolvam poenitentes à reservatis, largè sit interpretanda, an verò strictè.

Distinguunt communiter Doctores asserentes, potestatem prædictam delegatam Confessario; non expressis personis absolventis, esse largè interpretandam, quia tunc adest prorsus similis ratio boni Communitatis, ut modò dictum est de potestate ordinaria. Castrop. b alios citans. At quando delegata est, expressis personis absolventis, duplex est sententia; Sanch. e cum aliis distinguit, si facultas dicta absolventi conceditur Confessario in gratiam ipsius Confessarii, cui Superior vult favere, largè esse interpretandam, si conceditur in gratiam ipsius poenitentis absolventi, esse interpretandam strictè.

15. Castropalaus d. verò, absolute in utroque casu, potestatem delegatam absolventi à reservatis, quando exprimentur personæ absolventæ, esse aut interpretationis strictæ, illud tamen num. 7. notat, potestatem concessam absolventi à reservatis in Jubilæis, & in Bulla Cruciatæ esse largè interpretandam, quia est data in bonum commune Fidelium, quod dici non potest (ait ipse) de licentia data

à Prælati, quando saltem datur pro aliquo peculiari poenitente. Utraque sententia videtur probabilis.

16. His breviter explicatis, jam patet responsio ad quæstionem in hoc titulo propositam, Concessionem scilicet, de qua loquimur debet interpretari largè, si detur non expressis personis absolventis; si verò hæc personæ exprimentur strictè, vel largè, juxta duas probabiles sententias, jam dictas.

17. Profectò utilis est hæc doctrina, sed quia in casu hoc de delegatione, ad absolventià reservatam, tota res pendet ab intentione concedentis potestatem, idè à tenore concessionis, à forma petitionis (juxta quam Superior facultatem dare præsumitur) à verbis in contextu dictæ Concessionis appohtis, & similibus, qualitas, & quantitas licentiæ mensuranda est; quæ omnia maximè ex more dicendis, præsertim §. 3. non parum explicabuntur.

Occasione eius, quod dictum est numero 6. querimus universaliter, an ignorans licentiam ipsi datam absolventi à reservatis, valide absolvat?

18. Figuremus casum in sequentem modum. Ego, sive, quia Bulla Cruciatæ fuor, sive, quia obrinui facultatem à Superiore, ut absolvar à casu reservato, per eum Confessarium, quem elegero, ipsum eligo, & sive dolo, sed ex ignorantia, illi non manifesto ejusmodi potestatem, ipse item, ex pari ignorantia, me bona fide absolvi, inquiri, tumne directè absolutus à prædicto casu reservato?

19. Respondeo, De hac quæstione interrogatus nudius tertius quidam Theologus, dixit, per se loquendo esse absolutum, addiditque hanc esse opinionem Suarii, e & Mellæ. f Ratio, (dicebar) est, quia effectus prædictæ licentiæ Superioris, vel Privilegii nequit impediri per ignorantiam Confessarii, 16. posita enim electione dicti Confessarii, Summus Pontifex, vel Superior censetur electo Sacerdoti Jurisdictionem conferre. Dixit (per se) nam per accidens posset esse invalida Confessio, si nimirum poenitens animadverteret Confessarium ignorare suam Jurisdictionem, & tamen procedere ad Absolutionem,

b Castrop. de leg. disp. 4. pu. 11. nu. 2. c. 3. a Sanc. lib. 8. matr. d. 2. n. 6. d Castrop. loci. n. 5.

a Ca
lo e. a
73. §.
2. 6.
b Di
11. T
resol.
c Infr.
8. ma
tr. 6.
tini.
§. 5. n.
e Del
dis. 19
pan. a
17.
f Tan
in Con
mor. d.
2. q. 10
g P. B.
in expo
Pull. O
2. r. 5. c.
f. c. 1. n.

nem, tunc enim graviter Confessarius peccaret; & item penitens, cooperando, unde hic non esset dispositus, ad Absolutionem recipiendam.

20. Verum hæc doctrina mihi valde difficilis est. Nam nemo acquirit Jurisdictionem ullam, sive contentiosam, sive voluntariam, nisi illam velit acquirere, seu, nisi illam acceptet: at hic Confessarius electus, cui non manifestatur, ipsum electum fuisse, nondum acceptavit Jurisdictionem: ergo, qua ratione juridicè absolveret? sanè fac Episcopum, te elegisse, & approbasse in Confessarium: Si interim, dum tu nullo modo notois ejusmodi electionem, bona fide absolveres aliquè à mortalibus, num valida directè esset Absolutio? non utique, si quidem tu nondum acceptasti Jurisdictionem, & fortasse nunquam acceptatus sis, quia v. g. non vis officium Confessarii exercere.

21. Confirmatur. Quarunt Sanch. aliique apud Castropalaum, a & Dianam b, & nos infra dicemus. c An, si licentiam, assistendi Contractioni Matrimonii datam à Parocho Sacerdos ignoret, validè assistat matrimonio? & Respondent, invalidè assistere, quia eam licentiam, seu Jurisdictionem, nondum habet, donec acceptet, acceptare autem legitime non potest, dum eam datam esse nescit? Esto teneant, si eam per Nuntium petiisset, judicandum fore, jam acceptasse in acceptatione Nuntii, ut etiam nos modò diximus num. 10. Porro ex hac doctrina clarè sequitur, idem esse dicendum in casu nostro: invalidam scilicet fore illam absolutionem de reservatis, dum sepponimus Sacerdotem, nec per se, nec per suum Nuntium jurisdictionem acceptasse.

22. Ad auctoritatem Suarii, & Merollæ dico, eos loqui, quando Privilegium concessum est toti Religioni; tunc enim etiam si hic Religiosus illud nesciat, secundum illud tamen operatur; sed certè, tunc non abest acceptatio; Religiosus, n. eo ipso, quod eam Religionem proficitur, tacitè acceptat omnia ejus privilegia: Et de hoc casu loquitur Suarium, d patet ex lectura loci citati ipsius, & ex Delugo e testante, ipsum de hoc loqui.

Hinc nostram sententiam sequitur P. Tanchredi f dicens, hanc esse probabiliorē, significare fortasse volent oppositam esse

probabilem; quod tamen ego significare non possum.

23. P. Bardi g nostram eandem sententiam tenet, in expositione Bullæ Cruciatæ, distinguit tamen, asserens, quod dictum est, intelligi de jurisdictione, non autem de Approbatione, quæ etiam per Tridentinum requiritur in Confessario. Si quis enim haberet (ait) Jurisdictionem, eamque sibi inesse sciret, sed haberet dictam Approbationem Episcopi, quam tamen habere ne sciret, valide absolveret, quia Approbatio est mera testificatio idoneitatis Sacerdotis, ejus cognitio, vel acceptatio nullo jure requiritur ad validitatem actus, cum tamen requiratur cognitio, & acceptatio Jurisdictionis juxta illud juris privilegium, quod afferunt Bartolus, h Sanchez; h Bartol. aliique Ignoranti non acquiritur, seu non prodest in l. Barb. Jurisdictio, quod dictum non invenies de Approbatione. Hanc disparitatem inter Jurisdictionem, & Approbationem impugnat P. i Sanch. Mendo k dicens, etiam Approbationem debere esse Confessario notam; quia, etiam ipsa pertinet ad Jurisdictionem; Id quod certè tenendum est, & omnino consulendum in practica.

§. II.

An, per licentiam, concessam absolventi à reservatis, validè ea peccata absoluantur, quæ fuerunt commissa in confidentiam licentia concedenda?

1. Respondeo, Absolvi. Ita Sanctarellus, l Bolsius, m & passim. Ratio est; quia l Sanctarellus confidentia non tollit potestatem, quæ datur à Jubilæo, sive à Bulla Cruciatæ, sive 8. du. 10. à Prælati. Excipe, nisi expressè contrarium in Bulla Compositionis exprimitur, non concedi beneficium Compositionis usurpanti bona incerta ex Confidentia, seu Spe dictæ Compositionis; Ideò tunc Bulla rapiendi dicta incerta bona ex dicta Confidentia non suffragabitur, Atque hinc ducitur Confirmatio nostræ Responsionis; Si enim, quando volunt Superiores id negare, expressè negant, signum satis probabile est, quod si expressè non negent, concedant,

§. III. De